

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2020. június 9. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2019. december 9. napján kihirdetett 9.B.36/2018/93. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I. r., II. r. és IV. r. vádlottak tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] Az ügyben első fokon eljáró Miskolci Törvényszék a rendelkező rész szerinti ítéletével I. r. vádlottat testi sértés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] miatt - mint visszaesőt - 4 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre;
- II. r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), d) pont] miatt - mint visszaesőt - 1 év 10 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre;
- IV. r. vádlottat garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt - mint visszaesőt - 1 év 8 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.
- A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát mindhárom vádlott vonatkozásában börtönben határozta meg azzal, hogy nem bocsáthatók feltételes szabadságra. I. r. vádlott vonatkozásában a ... Járásbíróság ... számú ügyében jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetés, II. r. vádlottat érintően a ... Járásbíróság ... számú ügyében jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetés, IV. r. vádlott tekintetében a ... Városi Bíróság ... számú ügyében jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette. Döntött az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban és lakóhelyre korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek további jogi sorsáról - közöttük az elkövetés eszközeként használt bicska elkobása felől - végül a felmerült bűnügyi költségből az I. r. vádlottat 927 914 forint, a II. r. vádlottat 155 450 forint, a IV. r. vádlottat 153 830 forint megfizetésére kötelezte.
- [2] Az ítélet ellen I. r. vádlott és védője elsődlegesen a tényállás téves megállapítására hivatkozással felmentés, másodsorban enyhítés végett; a II. r. vádlott érdekében eljáró védő a nyilatkozattételre fenntartott 3 munkanapi határidőn belül a büntetés enyhítése érdekében; IV. r. vádlott védője

ugyancsak a nyilatkozattételi határidőben elsősorban felmentés, másodlagosan enyhítés végett élt fellebbezéssel.

- [3] Az ügyész a kihirdetéskor valamennyi vádlottra vonatkozóan tudomásul vette a határozatot, II. r. és IV. r. vádlottak nem tettek önálló jogorvoslati nyilatkozatot.
- [4] Említésre érdemes, miszerint az eljárásban ugyancsak érintett III. r. vádlott vonatkozásában az ügyész, e terhelt és védője sem éltek perorvoslattal, így a törvényszék ítélete nevezett vádlott tekintetében első fokon 2019. december 9. napján jogerőre emelkedett, következésképp a rá vonatkozó rendelkezésekre a másodfokú felülbírálat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 590. § (9) bekezdése értelmében mellőzendő.
- [5] A .. Fellebbviteli Főügyészség ... számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Észrevételei szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, majd a lényeges tényeket hiánytalanul rögzítve indokolási kötelezettségét is teljesítette, megfelelően adva számot arról is, hogy a vádlottak védekezését miért nem fogadja el. Mérlegelése a logika szabályainak megfelel, megalapozatlansági hiba nem tárható fel. Az ily módon megállapított, megalapozott tényállás alapján a vádlottak bűnösségére vont következtetés helytálló, a cselekmények jogi minősítése törvényes. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a jogos védelem megállapításának semmilyen ténybeli alapja nem volt a vádlottak javára. A II. r. és IV. r. vádlottak magatartása maradéktalanul kimeríti a garázdaság büntettének törvényi tényállási elemeit, s I. r. vádlott cselekvőségének értékelése szintén megfelelő, az eredményre mint a bűncselekmény minősítő körülményére valóban az eshetőleges szándéka terjedt ki. Mivel álláspontja szerint a büntetés kiszabása körében irányadó bűnösségi körülmények számbavételére is hiánytalanul került sor, és megfelelő értékelésükkel törvényes, a büntetési célokat teljesítő és a büntetés kiszabási elvekkel is összhangban álló büntetések születtek első fokon, ezért további enyhítésre nem látva okot - és az egyéb rendelkezéseket is törvényesnek tartva - az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy az ítéletábra csupán a vádlottak előéleti adatait egészítse ki kisebb mértékben.
- [6] I. r. vádlott védője jogorvoslatát a fellebbezési eljárásban indokolta részletesen (másodfokú iratok 7. sorszám), annak az álláspontjának adva hangot, hogy az I. r. vádlott védekezésének megfelelően az ítéleti tényállás módosítása és kiegészítése indokolt akként, hogy IV. r. vádlott és társai az I. r. vádlottal korábban kialakult konfliktust megtorolni érkeztek a helyszínre, kezdeményezően is a IV. r. vádlott lépett fel. A vádlottak védekezésének, a relevánsnak tartott tanúvallomásoknak, valamint az orvosszakértői bizonyítás elemzésével annak mellőzését is szükségesnek tartotta a tényállásból, miszerint I. r. vádlott volt az, aki III. r. vádlottat megszúrta, mivel az I. r. vádlott vallomása szerint a kérdéses időben eszméletét veszítette, és a nála lévő kést csak akkor vette elő, amikor ismételtén magához tért - saját védelme érdekében -, ám ekkora a III. r. vádlottat már megszúrták. Vitatta továbbá, hogy a bűnjelvizsgálat alapján tett orvosszakértői megállapítások ismeretében az I. r. vádlottnak tulajdonított kést valóban azonosítani lehet az elkövetés eszközével. Álláspontja szerint az első fokon rögzített tényállás téves megállapításához az vezetett, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során kirekesztette az I. r. vádlott és rokonai köre vallomását, és a tényállást lényegében a III. r. és IV. r. vádlott előadására alapította. Ez azonban mérlegelő tevékenységét egyoldalúvá tette, hiányos és részben iratellenes tényálláshoz vezetett. Mindezek alapján fellebbezésének elsődleges iránya szerint bizonyítottság hiányára alapítottan indítványozta I. r. vádlott felmentését az ellene emelt vád alól.
- Amennyiben pedig az I. r. vádlott terhére róható a jogtalan késhasználat, úgy a III. r. és főként a IV. r. vádlott, valamint társaik erőszakos, kezdeményező magatartásának nyomatékos figyelembevételét

kérte. Mindez a cselekmény elkövetése óta bekövetkezett időmúlással együtt a másodlagos védelmi indítvány szerint elvezethet az I. r. vádlottal szembeni joghátrány jelentős enyhítéséhez, oly módon, hogy a letartóztatásban töltött idővel arányosan a büntetés kitöltöttnek legyen tekinthető.

- [7] Megjegyzendő, miszerint a II. r. és IV. r. vádlottak védelmében eljáró védők nem tettek eleget a Be. 584. § (6) bekezdésében írt kötelezettségüknek, azaz fellebbezésüket külön nem indokolták, mindez azonban a másodfokú felülbírálatot nem befolyásolta érdemben.
- [8] Az ítéletábra az elsőfokú ítélet elleni védelmi jogorvoslatokat a Be. 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el, figyelemmel arra, hogy a felülbírálattal érintett I. r., II. r. és IV. r. vádlottak terhére jogorvoslat bejelentésére nem került sor, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését a vádlottak, valamint védőik sem indítványozták, a ... Fellebbviteli Főügyészség pedig a tanácsülésen történő döntéshozatalt kifejezetten lehetségesnek tartva, erre irányuló indítványt terjesztett elő.
- [9] A felülbírálattal összefüggésben elsődlegesen arra indokolt kitérni, hogy II. r. vádlott tekintetében a védelmi fellebbezés bejelentése a Be. 583. § (3) bekezdése alapján történt meg, kizárólag a büntetés enyhítését célozva, így a Be. 590. § (3) és (5) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálatra esetében sor kerülhetett, ám miután az I. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában előterjesztett perorvoslatok elsősorban felmentést indítványoztak, az ítéletábra ennek megfelelően a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a fellebbezésekkel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, vizsgálva az ítélet megalapozottságát, illetve a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására, további intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket, az indokolás helyességét, és az eljárási szabályok megtartását. A másodfokú eljárásban tehát alapvetően teljes volt a felülbírálat, melyet a Be. 590. § (2) bekezdése egyébként főszabályként ír elő.
- [10] A hivatkozott törvényhelyek szem előtt tartásával a másodfokú bíróság a továbbiakban azt ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat. Ebben a körben a Be. 608-609. §-ában foglaltak áttekintésével az volt megállapítható, hogy a törvényszék nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a)-f) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1), (2) bekezdés a)-e) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Valójában ilyen eljárási szabálysértésre a jogorvoslattal élők sem hivatkoztak.
- [11] A per irataiból kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság az ügy tárgyalását úgy kezdte meg, hogy az addig védő nélkül eljáró II. r., IV. r. vádlottak számára nem rendelt ki védőt - figyelmen kívül hagyva a Be. 44. § g) pontjában és a 427. § (5) bekezdés a) pontjában írtakat, mely szerint a törvényszék előtti elsőfokú eljárásban védő részvétele kötelező -, megsértve ezáltal a Be. 46. § (4) bekezdés b) pontjában foglaltakat, mindez mégsem eredményezhetett kasszációt. Megállapítható ugyanis, hogy mulasztását a törvényszék eljárása során maga is észlelte, és a 2019. január 21. napján megtartott tárgyalás után intézkedett védő kirendeléséről az érintett vádlottak számára. Ezt követően pedig az ügy tárgyalását előlről kezdte (2019. április 24. napján tartott tárgyalásról felvett 57. számú jegyzőkönyv), megismételve minden eljárási cselekményt, amelyre előzőleg sor került. A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt abszolút hatályon kívül helyezési ok tehát megvalósult ugyan - mert az elsőfokú bíróság a tárgyalást olyan személy távollétében tartotta meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező -, ám még az elsőfokú eljárásban orvosolva lett.
- [12] További kisebb perjogi szabálysértésre is sor került azzal, hogy a törvényszék a tárgyalásra idézett tanú 7, sértett, részben tanú 6 tanúk részére a törvény téves értelmezésével biztosított a vallomás

megtagadásához abszolút mentességi jogot arra hivatkozással, hogy a nyomozás során őket még gyanúsítottként hallgatták ki (57. számú tárgyalási jegyzőkönyv 13., 17., 18. oldal). Az valóban kétségtelen, hogy nevezett személyek a nyomozás során gyanúsítottként kerültek kihallgatásra ugyancsak a Btk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csoportosan elkövetett garázdaság büntettének megalapozott gyanúja miatt. A ...Megyei Főügyészség azonban ... napján kelt ... számú határozatával vonatkozásukban a Be. 398. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottnan a büntetőeljárás megszüntetéséről határozott, és az ezzel egyidejűleg benyújtott vádiratában tanúként indítványozta nevezettek kihallgatását.

- [13] A korábbi terhelti érintettség viszont ugyanabban az eljárásban nem keletkeztet abszolút mentességi jogot, ilyet a Be. 170-175. §-ának vallomástétel tilalmával és megtagadásával kapcsolatos szabályozása nem tartalmaz. Ebben az esetben valójában a törvény 172. § (1) bekezdésében írt relatív vallomásmegtagadási jog lehet irányadó, ám csak azzal kapcsolatos kérdésben, amikor az érintett tanú saját magát vagy hozzátartozóját vádolná bűncselekmény elkövetésével. Az említett tanúk kihallgatásának mellőzése, a vallomások fel nem használása azonban azért nem teremtett megalapozatlansági okot, mert a tényállás e vallomások nélkül is tisztázható volt, és az elsőfokú ítéletben rendszerezett további bizonyítékok értékelésére már megfelelően lehetőség nyílt.
- [14] Az elsőfokú bíróság a szükséges és lehetséges körben eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, a tényállás megállapításához kívánt bizonyítást felvette. Az általa rögzített tényállás [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] megalapozatlansági hibában nem szenved, ezáltal a Be. 591. § (1) bekezdése alapján a másodfokú ítélezésnek is alapját képezhette.
- [15] Egyet kellett érteni azonban a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy az elsőfokú ítélet indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt tények vonatkozásában már kiegészítésre szorul. Ezek a vádlottak személyi körülményeivel és korábbi büntetéseivel kapcsolatos tények az új büntetőeljárási törvény rendszerében már nem részei a tényállásnak, és különösen a közhiteles bűnügyi nyilvántartásban szereplő adatok elsődlegesen megállapítást igényelnek, nem pedig bizonyítást.
- [16] Adott esetben a felülbírálat teljeskörű volt, ezért még a tényállás is széles körben módosítható lett volna, így a vádlottak személyi körülményeivel és korábbi büntetéseivel kapcsolatban megállapított tényeket az ítéletábra az alábbiakkal egészítette ki.
- [17] I. r. vádlottat a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével 1 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélte, az elbírált cselekmény elkövetési ideje 2003. október 17. napja volt. Az elsőfokú ítélet a ...Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság ... számú határozatával emelkedett jogerőre.
- [18] Az I. r. vádlott tekintetében meghozott ... Megyei Bíróság mint elsőfokú bíróság ... számú ítélete - melyben 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására is sor került a 2006. március 25. napján elkövetett köznyugalom és testi épség elleni cselekmény halmazata miatt - a ... Ítéletábra ... számú végzésével emelkedett jogerőre.
- [19]én az I. r. terheltet érintően egészíti ki a határozat 3. oldal utolsó előtti bekezdésének 3. pontját azzal az ítéletábra, hogy az elsőfokú ítélet a ... Törvényszék mint másodfokú bíróság ... számú határozatával emelkedett jogerőre, s a rögzített szabadságvesztés mellett 2 év közúti járművezetéstől eltiltás és 3 év közügyektől eltiltás kiszabására is sor került a terhelttel szemben. Az elbírált bűncselekmény elkövetési ideje: 2012. szeptember 21. Az I. r. terhelt a 2 év 5 hónap tartamú szabadságvesztés büntetésének letöltését 2015. május 20. napján kezdte meg, az abból engedélyezett feltételes szabadság 2017. december 29. napján járt volna le, mely nem telt el eredményesen.

- [20] II. r. vádlott tekintetében a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével elbíralt bűncselekmény elkövetési ideje 2010. augusztus 12. napja. A határozattal kiszabott, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével rendelte el. A szabadságvesztés kezdő napja 2015. január 21., az abból engedélyezett feltételes szabadság 2016. október 20. napjáig tartott, próbaidéje eredményesen eltelt.
- [21] A II. r. vádlottat a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével 4 év börtönbüntetés mellett 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélte, az elsőfokú ítélet a ... Törvényszék mint másodfokú bíróság ... számú végzésével emelkedett jogerőre. Az elbíralt bűncselekmény elkövetési ideje: 2011. december 7. - 2012. január 10. A terhelt a szabadságvesztés végrehajtását 2013. április 3. napján kezdte meg, melyből engedélyezett feltételes szabadság 2017. augusztus 12. napján járt volna le, de a próbaidő nem telt el eredményesen.
- [22] A IV. r. vádlottal szemben a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével elbíralt bűncselekmény elkövetési ideje 2012. december 4. E határozattal kiszabott, próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetés végrehajtását a ... Járásbíróság ... számú ítéletével rendelte el. A szabadságvesztés kezdő napja 2016. április 2., melyből engedélyezett feltételes szabadság próbaidéje 2017. október 1. napján járt volna le, azonban az nem telt el eredményesen.
- [23] A IV. r. terheltet a ... Városi Bíróság ... számú ítéletével 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélte. Elkövetési idő: 2013. augusztus 4., 6. napjai. A terhelt a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását 2015. január 13. napján kezdte meg, melyből engedélyezett feltételes szabadság 2017. április 1. napján eredményesen eltelt. Ezért a büntetésének utolsó napja 2016. november 12.
- [24] A IV. r. vádlottal szemben a ... Járásbíróság ... számú ítéletével 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetését is kiszabott a 2018. június 19. napján elkövetett testi épség elleni bűntett miatt.
- [25] IV. r. vádlottat a ... Járásbíróság ... napján kihirdetett és ugyanazon nap jogerős ... számú ítéletével lopás vétsége miatt - mint visszaesőt - 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte, a büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztve. Elkövetési idő: 2017. október 28 - november 3.
- [26] Az említettekkel az ítélet Be. 561. § (3) bekezdés b) pontjában írt személyi része is teljesnek tekinthető.
- [27] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint, törvényesen értékelte, indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben teljesítve. A vádlottak vallomásainak számbavételével vizsgálta védekezésüket, majd értékelő tevékenységébe vonta a cselekményt közvetlenül és közvetve észlelő tanúk vallomásait, az igazságügyi orvosszakértő és igazságügyi genetikus szakértő írásban tett megállapításait, illetve szóbeli kiegészítését, az igazságügyi elmeorvosszakértői véleményt, mint ahogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat, nem utolsósorban a helyszín adatait, és az ott feltalált elkövetési eszközt, mint fontos tárgyi bizonyítékot. Ennek során részletes és meggyőző indokokat vonultatott fel arra, hogy a felülbírálattal érintett vádlottak védekezésével szemben miért a terhelő adatokat szolgáltató III. r. vádlott, tanú 6, tanú 8 tanúk vallomásait tekinti mindenekelőtt hitelt érdemlőnek, azok ugyanis nemcsak egymást erősítették meg, hanem az orvosszakértői és genetikai szakértői megállapításokkal, további vallomásokkal, valamint a figyelembe vett okiratokkal is összhangban álltak.
- [28] Kétségtelen, hogy elsősorban a személyi bizonyítási eszközökből származó egyes bizonyítékok tartalma között nagyfokú eltérés volt tapasztalható egyes részletkérdésekben. Azonban rövid idő alatt, nyilvános, forgalmas helyen lezajló csoportos verekedésnél ez igen gyakori. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás lefolytatása után helytállóan fogadott el egyes bizonyítékokat a tényállás alapjául és megfelelő indokkal vetett el olyan bizonyítékokat vagy olyan bizonyíték-részeket,

melyek a további bizonyítékok ismeretében nem voltak megfelelő bizonyító erejűek. Rámutat az ítélet, hogy az elfogadott vallomások már a cselekménysor kezdetén jelentkező, kezdeti vitát, veszekedést követő dulakodást, bántalmazást kölcsönös cselekményként írták le, melyben mindegyik vádlott aktívan részt vett, és nemcsak a forgalmas helyszín (... , ... pályaudvar melletti terület), valamint a napszak jellege (késő délután, 17 óra 30 perc körüli idő) miatt mutatkozott alkalmasnak megbotránkozás vagy riadalom keltésére, de a jelenlévőkben ki is váltotta azt. Hiszen tanú 4, ifj. tanú 1 kifejezetten ezért hívtak segítséget. Fontos megjegyezni, hogy a kihallgatottak számottevő része az I. r. vádlott mellett a II. r. vádlottnál is alátámasztotta a kés elővétele, mely közismerten élet kioltására alkalmas eszköz. A súlyosabb, III. r. vádlott testi épsége életveszélyes sértésével járó cselekmény tekintetében pedig nem maradhatott figyelmen kívül, hogy a III. r. vádlott saját bántalmazója személyét illetően végig következetes maradt, egyértelműen I. r. vádlottat nevezte meg. De IV. r. vádlott és tanú 6 is terhelően vallott az I. r. vádlotról, utóbbi tanú véres kés birtokban tartásáról számolva be A védelmi kifogásokra reagálva szükséges arra is kitérni, miszerint azt az elsőfokú bíróság helytállóan ismerte fel, hogy az orvosszakértő és genetikus szakértő által adott vélemény közötti, kétségtelen ellentétesként jelentkező megállapítás valójában nem hordott feloldhatatlan ellentétet a bűnjelvizsgálat eredményéről. Hiszen a szakértők meghallgatása és az iratok tartalma egyértelműen igazolta, hogy az I. r. vádlottnak tulajdonított bicska orvosszakértői vizsgálatát - mely negatív benzidin-próbát adott - megelőzte a genetikus szakértő vizsgálata, aki az általa végzett vér-előpróba alapján kétségkívül vért detektált a pengén. Arról pedig a genetikus szakértő épp a tárgyaláson számolt be részletesen, hogy a kirendelő határozatban feltett kérdésekre adott teljes körű válaszadás érdekében a bűnjelet ezután beható, vegyszeres vizsgálatoknak vetették alá, mely befolyással lehetett az orvosszakértő későbbi véleményére. Egyébként azt nemcsak a szakértő, hanem a helyszín szemléjének eredménye is maradéktalanul megerősítette, hogy a kérdéses bűnjelen feltalálása után vérgyanús szennyeződés volt tapasztalható (nyomozási irat 71., 106. oldal, 89. számú tárgyalási jegyzőkönyv 24. oldal). Mindezekre figyelemmel nem támadható alappal az elsőfokú bíróság mérlegelése, mely az I. r. vádlott által elővett kést tekintette az elkövetés eszközének.

- [29] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége mindenben megfelel a formál-logika törvényszerűségeinek, mely mérlegelő folyamat eredményeként a tényállást valóságként állapította meg, ami lényeges megalapozatlansági hibában nem szenvedett. A tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, ami szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerinti, szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság ún. ténybírói jellegét.
- [30] Ennek megfelelően a megállapított tényállást kizárólag a bizonyítékok értékelésén keresztül támadó, eltérő tényállás megállapítását célzó, felmentésre irányuló védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre, ugyanis a Be. 591. § (1) bekezdésében megfogalmazott elv szerint a bizonyítékok eltérő értékelésének tilalma érvényesül.
- [31] A kifejtettek alapján - mivel büntethetőségi akadály nem volt megállapítható - az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból mindegyik cselekményt illetően okszerűen és törvényesen vont következtetést a felülbírálattal érintett I. r., II. r. és IV. r. vádlottak bűnösségére, és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak.

- [32] Helytállóan foglalt állást abban, hogy a vádlottak egyike - így I. r. vádlott - sem hivatkozhat megalapozottan jogos védelmi helyzetre, melynek megállapítására a cselekménynek a törvényszék által számba vett jellemzői ismeretében nem nyíltak lehetőségek. A tényállásban leírt, vitával, veszekedéssel kezdődő dulakodás, kölcsönösség egyértelműen ez ellen hat, mert ilyen esetben a tettegesség megtorlásként nem alkalmazható és a kölcsönös kihívás elfogadása is a jogtalanság állapotát hozza létre (4/2013. számú Büntető jogegységi határozat I/1.).
- [33] I. r. és II. r. vádlottak késsel voltak felfegyverkezve, az események során valamennyien erőszakos magatartást tanúsítottak, mind kezdetben, mind az eseménysor második felében provokatív módon nyilvánulva meg, a megtorlás szándékával, mely körülmények egyértelműen kioltják a jogos védelmi helyzet fennállását (BH.2004. 93., BH.2012. 140.). A vádlottak javára ezen belül erős felindulás vagy ténybeli tévedés sem állapítható meg, mely okok miatt a másodfokú bíróság sem találta alaposnak a jogos védelemre hivatkozó védelmi érveket.
- [34] Adott esetben a felülbírálat alapjaként elfogadott tényállás tükrében a vádlottak lényegében azonos motívumból fakadóan, személy elleni erőszakos magatartást fejtettek ki, mely nem vitásan kihívóan közösségellenes, és a fentebb leírtakból következően nemcsak alkalmas volt riadalom, megbotránkozás keltésére, hanem az észlelőkben ki is váltotta azt. A garázda cselekmény valóban társtettesként elkövetett, melynek objektív feltétele a bűncselekmény közös megvalósítása [Btk. 13. § (3) bekezdés]. Ez az elkövetési magatartás - adott esetben a kihívóan közösségellenes erőszakos cselekmény - tanúsításában való együttes részvételt jelenti. További, szubjektív feltétel, hogy a tettestársak szándéka egyező legyen, tudatukban a saját szándékuk mellett a társ szándékának is tükröződnie kell, valamint annak is, hogy együttes magatartásukkal, közösen valósítják meg a bűncselekményt. Mindez adott esetben a II. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában is megállapítható, függetlenül attól, hogy a verekedés egymással szemben álló felek között történt, hiszen egymás magatartásáról egyértelműen tudomással bírtak, e közben fejtve ki tényállásszerű cselekvőségüket.
- [35] Amint pedig már a törvényszék gondosan elemezte határozatában, a köznyugalom elleni cselekmény súlyosabban minősülő körülményei kétségtávol megállapíthatók az érintett II. r., illetőleg IV. r. vádlottaknál a Btk. 459. § (1) bekezdés 3. pontja (csoportos elkövetés), a II. r. vádlott esetében pedig 6. pontjában írt további feltétel (felfegyverkezve elkövetés) teljesülésével.
- [36] A törvényszék I. r. vádlott testi épség elleni cselekményének jogi minősítése körében is helytálló következtetéseket tett, ebben a körben kitérve arra is, hogy valójában mire terjedhetett ki a szándéka. A figyelembe vehető tárgyi oldali tényezők alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság, ugyanis az I. r. vádlott egy 8,5 cm pengehosszúsága folytán nem vitásan élet kioltására alkalmas késsel, hátulról közelítve, majd előre nyúlva támadott a sértett III. r. vádlott mellkas-tájékanak irányába. Ugyanakkor csak egy alkalommal adott le szúrást, közepesen kisebb erővel, létfontosságú szervet ténylegesen nem sértve, ezáltal nem állt fenn a halálos eredmény reális veszélye.
- [37]ár az eset összes körülményei körültekintő vizsgálatot igényeltek, az elkövető szándékát meghatározó tényezők ismeretében a másodfokú bíróság a törvényszékkel egyezően arra az álláspontra jutott, hogy I. r. vádlott a testi épség megsértése kapcsán egyenes szándékkal járt el, míg az életveszélyes eredmény tekintetében szándéka eshetőleges volt. A késsel mellkasi tájéka szúrás vitathatatlanul egyenes testi sértési szándékot jelez és az elkövető tudatában fel kellett merülnie annak is, hogy ilyen eszközzel - mivel a támadott terület létfontosságú belszerveket fed - életveszélyes sérülést okozhat. Az I. r. vádlott ebbe belenyugodva cselekedett.

- [38] Az elsőfokú ítéletben részletezettekén túl még azt érdemes megemlíteni a kérdéses körben, hogy miután az I. r. vádlott önhibájából fogva ittas állapotban volt, ennek folytán az alanyi oldal nem teljes volta miatt az elkövető aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára és szándékának formájára a tárgyi tényezők alapján lehetett jogi következtetést vonni (III. számú BED., BH.2009. 3.).
- [39] A törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket csaknem teljeskörűen feltárta, ám mindhárom felülbírálattal érintett vádlott vonatkozásában további súlyosító körülményt képez visszaesői bűnismétlő minőségük, míg az I. r. vádlottat érintően enyhítő körülményként jelentkezik, hogy a cselekmény következtében maga is könnyű sérülést szenvedett, bár sérülésének jellege és súlya az általa elkövetett cselekményhez képest nem számottevő. Esetében viszont további enyhítő körülmény a cselekmény eshetőleges szándékkal történő megvalósítása.
- [40] Az ítélőtábla mindezek mellett is úgy találta, hogy az elsőfokú bíróság a bűncselekmények tárgyi súlyához, valamint az elkövetők személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő büntetést szabott ki, melynek során figyelemmel volt az egyéniesítés, belső arányosság szempontjaira is. Különösen a vádlottak visszaesői minősége, büntetett előélete, a feltételes szabadság hatálya alatti elkövetés ismeretében mondható inkább méltányosnak, mintsem súlyosnak a szabadságvesztés I. r. vádlottnál középérték alatt maradó, illetve a II. r. és IV. r. vádlottnál a középértéket csak kevéssel meghaladó tartama, azzal pedig mindenben arányosnak mondható a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértéke. A büntetések tehát túl szigorúnak nem tekinthetők, ezért törvényes ok hiányában az enyhítést célzó fellebbezések sem foghattak helyt.
- [41] Az elsőfokú ítélet egyszerűsített felülvizsgálatát tárgyát képező járulékos rendelkezései a felülbírálattal érintett vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztések végrehajtási fokozatának meghatározása, a feltételes szabadság lehetőségének kizárása, a feltételes szabadságok megszüntetése, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása, a bűnjelek és a bűnügyi költség viselése tárgyában mindenben megfelelnek az irányadó és felhívott jogszabályoknak.
- [42] A fellebbviteli főügyészség észrevételét alaposnak találva, az ítélőtábla ezúton helyesbíti az elsőfokú ítéletben a tárgyalási napok megjelölésében ejtett nyilvánvaló elírást, mely helyesen 2019. május 22. napja.
- [43] A kifejtettek alapján a Debreceni Ítélőtábla a Miskolci Törvényszék, mint elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja és a 605. § (1) bekezdése alapján - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

Debrecen, 2020. június 9.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 9.B.36/2018/93. számú ítélete I. r., II. r. és IV. r. vádlottak tekintetében a másodfokú bíróság végzése által jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. június 9.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Kiadó.